

Peer Support – – zorganizowane wsparcie emocjonalno-społeczne w środowisku szkolnym

*Informator
dla rady pedagogicznej*

Instytut Edukacji Pozytywnej
Warszawa 2025

Metoda Peer Support –
zorganizowane wsparcie
emocjonalno-społeczne
w środowisku szkolnym, oparte
na relacjach rówieśniczych
i ukierunkowane na profilaktykę
oraz wzmacnianie dobrostanu
uczniów i uczennic.

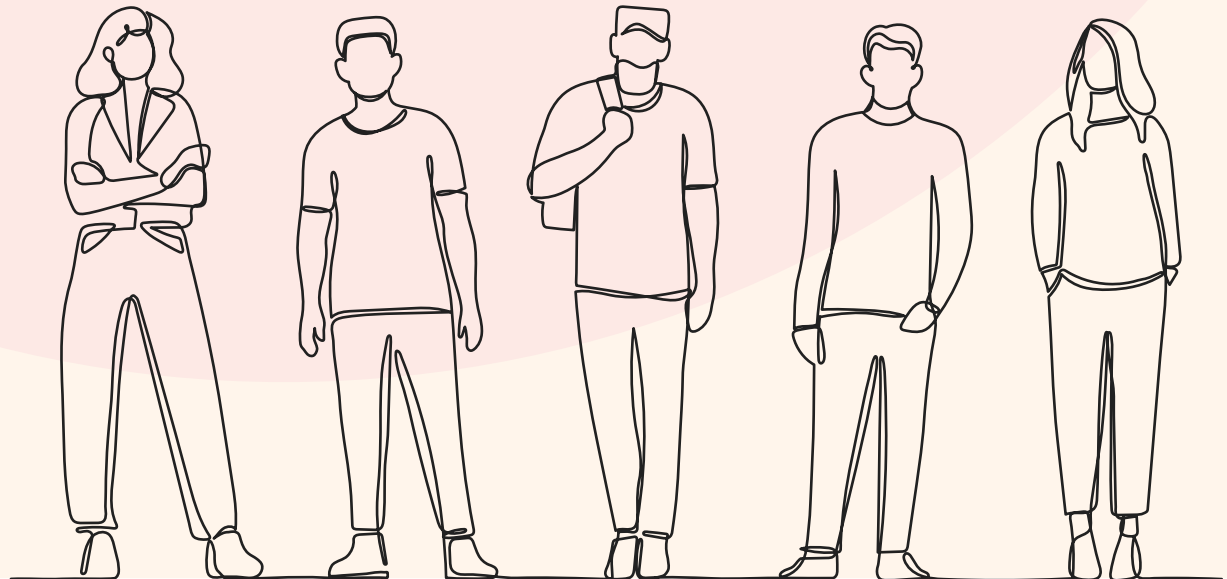

Czym jest Peer Support?

Peer Support to program oparty na relacjach rówieśniczych, w którym uczniowie/uczennice (schoolworkerzy) wspierają innych uczniów w trudnych sytuacjach psychicznych, społecznych i rozwojowych. Działania uczniów/uczennic w ramach Peer Support mają charakter wolontariatu i są wpisywane do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Realizowane są na terenie szkoły, pod opieką wyznaczonego Koordynatora Szkolnego – psychologa, pedagoga lub wychowawcy. Program może być także częścią szerszej zakrojonych działań profilaktycznych w szkole, wspierając tworzenie bezpiecznego i wspierającego środowiska szkolnego.

Metoda Peer Support:

- nie zastępuje profesjonalnej pomocy psychologicznej – uzupełnia ją i umożliwia wczesne reagowanie wobec uczniów/uczennic w trudnych sytuacjach emocjonalnych, społecznych i rozwojowych,
- oparta jest na empatii, dobrowolności, poufności i wzajemnym zrozumieniu,
- sprzyja budowaniu bezpiecznego klimatu szkoły.

Cele Metody:

- Stworzenie w szkole prostych, dostępnych i bezpiecznych form wsparcia emocjonalnego dla uczniów/uczennic, opartego na relacjach rówieśniczych i współpracy z kadrami pedagogicznymi.
- Wzmacnianie odporności emocjonalnej uczniów/uczennic.
- Wczesne rozpoznawanie sygnałów kryzysu psychicznego.
- Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów/uczennic: empatii, odpowiedzialności, współpracy.
- Wspieranie w sytuacjach: samotności, choroby, zmiany środowiska, trudności adaptacyjnych.
- Zachęcanie do wspólnych działań uczniów i kadry, które sprzyjają dobremu samopoczuciu uczniów i budowaniu wspierających relacji w społeczności szkolnej.

Struktura wdrożeńiowa

Koordynator Szkolny

(minimum 2 osoby)

Psycholog/pedagog/nauczyciel – kluczowa osoba w realizacji programu.

Zadania:

- Rekrutacja i szkolenie schoolworkerów.
- Organizacja spotkań, warsztatów, superwizji dla schoolworkerów.
- Monitorowanie bezpieczeństwa uczniów/uczennic i reagowanie w sytuacjach kryzysowych.
- Współpraca z dyrekcją, wychowawcami, rodzicami i instytucjami zewnętrznymi.

Schoolworkerzy

Wybrani uczniowie klas 2–4 (szkół ponadpodstawowych), pełniący funkcję wspierających rówieśników.

Zadania:

- Krótkie rozmowy wspierające z rówieśnikami (1 raz w tygodniu, max. 6 tygodni).
- Współorganizowanie działań integracyjnych.
- Promocja zdrowia psychicznego w szkole.
- Przekazywanie trudnych sytuacji do Koordynatorów Szkolnych.

Działają wyłącznie:

- na terenie szkoły,
- w wyznaczonych z Koordynatorem Szkolnym godzinach i miejscach,
- po odpowiednim przeszkoleniu i pod superwizją.

Organizacja działań

Jak działa Peer Support?

Schoolworkerzy – uczniowie i uczennice, wspierający rówieśników – działają w szkole, między innymi przez:

- Prowadzenie krótkich, wspierających rozmów z kolegami i koleżankami, zawsze za zgodą i wiedzą Koordynatora Szkolnego.
- Pomoc nowym uczniom w adaptacji do szkoły.
- Organizowanie wspólnie z innymi uczniami wydarzeń i działań, które promują zdrowie psychiczne i dobre relacje.
- Reagowanie na niepokojące sygnały i przekazywanie informacji o nich dorosłym, aby mogli udzielić wsparcia.

Współpraca z Radą Pedagogiczną

Skuteczna realizacja metody Peer Support wymaga ścisłej współpracy z radą pedagogiczną. Rada pedagogiczna jako zespół odpowiedzialny za realizację działań wychowawczo-profilaktycznych, odgrywa kluczową rolę we wsparciu schoolworkerów oraz koordynatora programu. Zaangażowanie nauczycieli umożliwia lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, odpowiednie reagowanie na trudności oraz integrację programu z innymi działaniami szkolnymi.

Wspólne działania rady pedagogicznej i Koordynatora Szkolnego sprzyjają budowaniu bezpiecznego i wspierającego środowiska szkolnego, co jest fundamentem efektywności metody Peer Support. Regularna komunikacja oraz wymiana informacji między nauczycielami a koordynatorami pozwala na monitorowanie przebiegu programu oraz szybką reakcję na sygnały kryzysowe uczniów i uczennic.

Standardy bezpieczeństwa

- Wyraźne granice roli schoolworkera. Uczniowie wspierający nie pełnią roli terapeuty. Działają wyłącznie na terenie szkoły, w ustalonym czasie i pod opieką Koordynatora Szkolnego.
- Rozmowy są poufne, ale każdy schoolworker ma obowiązek zgłoszenia dorosłemu sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu kolegi/koleżanki.
- Odpowiednie przygotowanie i nadzór. Koordynatorzy i uczniowie przechodzą obowiązkowe szkolenia. Wszyscy schoolworkerzy objęci są regularną superwizją prowadzoną przez Koordynatora Szkolnego.
- Kwalifikacja uczestników. Do roli schoolworkera kwalifikują się tylko uczniowie z odpowiednim przygotowaniem, frekwencją

i dobrym funkcjonowaniem emocjonalnym i społecznym.

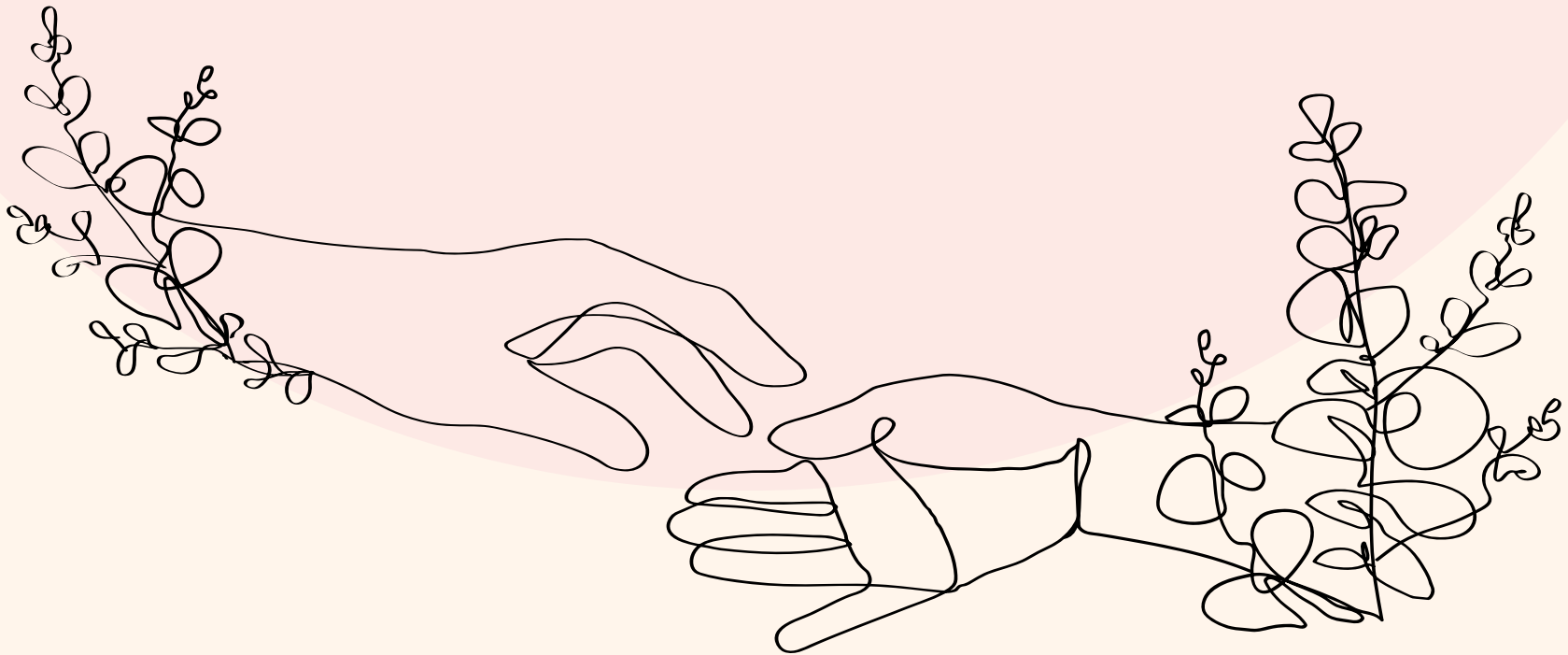
- Zgodność z przepisami. Wszystkie działania prowadzone w ramach Peer Support są zgodne z przepisami RODO oraz zasadami ochrony danych i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkole.
- Dobrowolność i elastyczność udziału. Uczeń może w każdej chwili zrezygnować z roli schoolworkera lub – za zgodą Koordynatora – zostać czasowo przeniesiony do innych działań w ramach programu (np. promocji zdrowia psychicznego).

Co może zyskać szkoła?

- W dłuższej perspektywie poprawa klimatu szkoły i relacji międzyludzkich.
- Obniżenie napięcia emocjonalnego wśród uczniów.
- Lepsze rozpoznawanie potrzeb uczniów.
- Zwiększona aktywność i obecność uczniów w szkole.
- Wzmocnienie wizerunku szkoły jako bezpiecznej i otwartej na potrzeby młodzieży.

Dobre praktyki

- Promocja programu (plakaty, akcje informacyjne, e-dziennik).
- Spotkania informacyjne z rodzicami i uczniami/uczennicami.
- Ewaluacja roczna (np. analiza wpływu Metody peer support na klimat szkoły).
- Współpraca szkoły z instytucjami wsparcia zewnętrznego.

Współpraca z rodzicami

To niezbędny element powodzenia programu.

Zaangażowanie rodziców ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania Peer Support. To od ich zrozumienia i zaufania zależy m.in. gotowość uczniów do udziału w programie oraz akceptacja działań realizowanych w szkole. Są ważnymi sojusznikami Metody Peer Support.

Rola rodzica – jak wspierać?

Szkoła zachęca rodziców do wspierania działań Metody Peer Support poprzez:

- Zaufanie do dziecka pełniącego rolę schoolworkera – to znak jego dojrzałości i zaangażowania. Dziecko ma prawo zrezygnować z tej roli, gdy poczuje się przeciążone.
- Akceptowanie uczniów, którzy korzystają ze wsparcia – proszenie o pomoc to ważny i odważny krok.
- Rozmowy o emocjach i relacjach – nawet krótkie, regularne rozmowy pomagają dziecku otworzyć się na pomoc i uczyć się wspierania innych.
- Kontakt ze Szkolnym Koordynatorem – w razie pytań lub wątpliwości rodzice mogą swobodnie kontaktować się ze szkołą.

Co zyska młody człowiek?

- Umiejętności współpracy, empatii i rozwiązywania konfliktów.
- Sieć wsparcia rówieśniczego ułatwia dostęp do codziennej, rówieśniczej formy wsparcia w sytuacjach stresu czy trudności, rozwijają kompetencje społeczne: empatię, współpracę, rozwiązywanie konfliktów,
- Czują się bardziej zauważeni i bezpieczni w społeczności szkolnej,
- Uczą się odpowiedzialności i reagowania na potrzeby innych.
- Możliwość szybkiego uzyskania pomocy w trudnych chwilach.

Metoda Peer Support to więcej niż program

To systemowa długofalowa inwestycja w dobrostan uczniów, relacje szkolne i kulturę wsparcia budowana w szkole.

Dzięki zaangażowaniu dyrekcji, nauczycieli, uczniów/uczennice i rodziców możliwe jest stworzenie bezpiecznej szkoły, w której każdy uczeń/uczennica może znaleźć zrozumienie, pomoc i przestrzeń do indywidualnego rozwoju.

Więcej informacji można znaleźć w „Przewodniku po Metodzie Peer Support” oraz w materiałach towarzyszących.

Projekt „Wsparcie rówieśnicze w zakresie zdrowia psychicznego młodzieży (peer support)” realizowany jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS), Priorytet FERS.05 Innowacje społeczne, Działanie 05.01 Innowacje społeczne, w partnerstwie z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Fundacją „Instytut Edukacji Pozytywnej”.

**Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

